

2022

OGRODY ZOOLOGICZNE – AZYL DLA GINĄCYCH GATUNKÓW

11 marca - Dzień Misji Ogrodów Zoologicznych i Akwariów przypomina o roli współczesnych ogrodów zoologicznych.

Ogrody zoologiczne to przede wszystkim miejsca zachowania ginących gatunków zwierząt - poprzez ich rozmnażanie, poznawanie biologii i etologii, rozwój nauk o zwierzętach.

To ważne centra różnorodnej edukacji ekologicznej – warsztatów, lekcji, spacerów przyrodniczych.

To też parki, w których można odpocząć i bliżej poznać dzikie zwierzęta.

Przed Wami wybrani mieszkańcy polskich ogrodów zoologicznych i informacje na ich temat.

ODWIEDŹCIE NAS, NIE RAZ! SERDECZNIE ZAPRASZAMY!

WSPÓLORGANIZATORZY

Styczeń

Słoń indyjski

Elephas maximus

Należy do najcenniejszych mieszkańców olbrzymiego kompleksu hodowlano-wystawienniczego - Orientarium. Jest jednym z najwyższych przedstawicieli swojego gatunku (3,15m). Ojciec 16. dzieci i dziadek 12 wnucząt. Słoń indyjski jest gatunkiem o bardzo wysokim ryzyku wymarcia w stanie dzikim. Głównym zagrożeniem jest utrata siedlisk, kłusownictwo dla pozyskania kości słoniowej oraz odławianie dzikich osobników do pracy. Wg. IUCN szacowana liczba w naturze to około 40 000-50 000 słońi. W 1990 roku IUCN opublikowała chroniący siedliska, minimalizujący konflikty z ludźmi (np. przez wdrażanie ogrodzeń elektrycznych) oraz zakładający tworzenie korytarzy dla wędrówek słońi. Powstają kolejne rezerwy i parki narodowe. Handel żywymi zwierzętami i produktami z nich uzyskiwanymi (np. kością słoniową) jest zabroniony przez międzynarodową konwencję CITES.

Współorganizatorzy

www.zoo.lodz.pl
Edukacja:
tel. 42 632 75 79 w.292

Mihiderka
Kuchnia Rasolowa

Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

Luty

Fot. Sabina Buczyńska

Pandka ruda

Ailurus fulgens

Jest doskonałym wspinaczem, potrafi schodzić z drzewa głową w dół, dzięki specjalnej budowie kończyn. Dwuwarstwowe futro złożone z gęstego podszerstka i grubych, długich włosów okrywowych chroni zwierzę przed zimą. Bambus stanowi 95% jej diety, dodatkowo żywi się korzeniami, owocami, owadami oraz poluje na ptaki i małe ssaki. Spadek populacji pandki rudej to przede wszystkim wynik deforestacji i fragmentacji ich naturalnych siedlisk, zmiana klimatu, kłusownictwo oraz kłusownictwa. Na Czerwonej liście IUCN gatunek ma status EN – Zagrożony wyginięciem. Szacowana liczba w naturze to 2 500 osobników. Pandka ruda chroniona jest Konwencją o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem CITES w Załączniku I. W europejskich ogrodach zoologicznych prowadzony jest program EEP. Ogrody zoologiczne całego świata współpracują chroniąc ten gatunek o czym informuje Red Panda Network na stronie: www.redpandanetwork.org.

Współorganizatorzy

www.zoo.gda.pl

Edukacja:

tel. 58 552 00 41 wew.122

edukacja@zoo.gda.pl

KUP BILET PL

Mihiderka
Kuchnia Roslinna

Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28

Marzec

Hipopotam karłowaty

Hexaprotodon liberiensis

Zwierzęta te są typowymi roślinożercami odżywiającymi się korzeniami, kłączami, bulwami roślin, młodymi pędami, trawą i owocami. Cięża trwa 190-210 dni a nowonarodzone hipopotamy karłowate w chwili urodzin ważą od 3 do 5 kg. Matka rodzi jednego malucha. Jest wówczas bardzo agresywna, gotowa go bronić w razie niebezpieczeństwa. Malec pozostaje z matką do 3 roku życia. Hipopotamy karłowate żyją około 35 lat. Przyczyną wymierania tych zwierząt jest kłusownictwo, utrata siedlisk zamienianych na pola uprawne, wycinka lasów deszczowych, wojny i górnictwo. Dziś żyje jeszcze nielicznie w zachodniej Afryce. IUCN szacuje, że w naturze zostało zaledwie około 2300 osobników. Hipopotam karłowaty objęty został regionalnym, europejskim programem hodowlanym EEP. W Krakowie hipopotamy eksponujemy od 1995 roku a Pigwa i Raf odchowały kilka młodych.

www.zoo-krakow.pl
Edukacja:
 tel. 12 42 53 551 wew. 61
 dydaktyka@zoo-krakow.pl

Współorganizatorzy

Mihiderka
 Kuchnia Sotimes

Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

Kwiecień

Manat karaibski

Trichechus manatus

Manaty to jedne z najłagodniejszych zwierząt na świecie. Nie posiadają ostrych pazurów, czy zębów. Nie potrafią szybko pływać, czy głęboko nurkować. Ich jedyłą bronią są rozmiary oraz masa ciała, która potrafi osiągać nawet 1500 kg, a odżywiają się głównie roślinami...

We wrocławskim zoo można zobaczyć jedyne manaty w Polsce. Są to dwa samce, bliźniaki – Armstrong i Gumle oraz dwie samice – Abel i Ling. Zwierzęta bardzo dobrze się dogadują i od kilku lat, każdego roku witamy młode. Każdy cielak manata to nie tylko ogromna radość z narodzin, ale również wydarzenie na skalę międzynarodową. Manaty bowiem to gatunek zagrożony wyginięciem w naturze, a ogrody zoologiczne prowadzą ich hodowlę zachowawczą. Liczebność manatów karaibskich na wolności szacuje się na 6500 osobników.

Czy wiesz, że... Wrocławskie zoo, razem z Fundacją Dodo, prowadzi projekt ochrony manatów w Afryce.

ZOBACZ | POKOCHAJ | POMÓŻ OCHRONIĆ

www.zoo.wroclaw.pl

Edukacja:

tel. 71 340 71 09

zoo-edukacja@zoo.wroc.pl

Współorganizatorzy

Mihiderka[®]
Kuchnia Restoran

Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Lew angolski

Panthera leo bleyenberghi

Podgatunek lwa afrykańskiego, zwany też lwem z Katangi występujący jedynie w rezerwach w Angoli i Zimbabwie. Te zamieszkujące suche tereny drapieżne koty mają jasne (piaskowe) umaszczenie. Samce mają zwykle jaśniejsze grzywy niż inne podgatunki. Podgatunek o wysokim stopniu zagrożenia wyginięciem w środowisku naturalnym. Wg IUCN jego status zagrożenia wyginięciem w środowisku naturalnym określony jest jako VU (narażony na wyginięcie). Przyczynami zagrożenia wyginięciem lwów angolskich jest utrata siedlisk, kłusownictwo, nielegalny handel oraz lokalne konflikty zbrojne. W ogrodach zoologicznych na świecie żyje obecnie około 80 osobników. W polskich zoo 12 (we Wrocławiu, Gdańsku, Chorzowie, Opolu i Zamościu). W celu ratowania podgatunku na wolności podejmowane są próby ochrony w miejscu naturalnego występowania na terenie Angoli i Zimbabwie. Podgatunek ten jest objęty programem EEP.

Maj

Fot. Monika Sibiś

Współorganizatorzy

www.zoo.zamosc.pl
Edukacja:
edukacja@zoo.zamosc.pl

KUP BILET PL

Mihiderka
Kuchnia Kulinarna

Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

Czerwiec

Fot. Archiwum OZB

Taraj, kot cętkowany

Prionailurus viverrinus

Środowisko taraja jest ściśle związane z wodą. Zamieszkuje brzegi rzek, namorzyny, trzęsawiska i lasy tropikalne Azji Południowo-Wschodniej – m.in. Cejlon, Indie i Indonezję. Ma mocną budowę ciała, w tym silnie umięśnione kończyny. Bardzo dobrze pływa, a jego stopy posiadają błonę pławną ułatwiającą tą czynność. Zewnętrzna warstwa szorstkiego włosa doskonale zatrzymuje wodę, dlatego pływając taraj nie moknie. Ważnym składnikiem diety kota cętkowanego są ryby. Poluje na nie przyczajony na brzegu lub brodząc w płytkiej wodzie. Zagrożenia to niszczenie naturalnych siedlisk, zanieczyszczenie rzek, kłusownictwo w celu pozyskania futra. IUCN (Międzynarodowa Unia Ochrony Przyrody) ocenia, że populacja taraja zmniejszyła się o 30%, na przestrzeni ostatnich 15 lat. Ważna jest rola ogrodów zoologicznych w ochronie tego gatunku, poprzez realizację programów hodowlanych w warunkach ex situ.

Współorganizatorzy

www.zoo.torun.pl
Edukacja:
tel. 506 970 996

KUP BILET PL

Mihiderka®
Kuchnia Kulinarna

Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Bongo górskie

Tragelaphus eurycerus isaaci

To największe leśne antylopy występujące w afrykańskich lasach tropikalnych. Dzięki swojemu umaszczeniu dobrze chowają się wśród roślinności. Mają świetny słuch, są bardzo płochliwe, a ich obroną przed drapieżnikiem jest ucieczka. Dorosłe osiągają wagę od 200 do 400 kilogramów i dożywają około 18-20 lat. Największym zagrożeniem dla tych zwierząt jest człowiek, który ogranicza ich siedliska, zamieniając je w tereny uprawne. Spadek populacji powodowany jest też polowaniami oraz chorobami przenoszonymi przez bydło domowe. Według szacunków IUCN, populacja dorosłych osobników tego gatunku żyjących na wolności w 2017 roku wynosiła około 80 sztuk. We wszystkich ogrodach zoologicznych na świecie żyje ich 411. Populacja jest stale monitorowana. Są też działania mające na celu reintrodukcję (przywrócenie) bongo górskiego w naturalnym środowisku bazując na osobnikach z ogrodów zoologicznych.

Lipiec

Fot. Paweł Stauffer

Współorganizatorzy

www.zoo.opole.pl
Edukacja:
zoo@zoo.opole.pl

KUP BILET PL

Mihiderka
Kuchnia Restauracji

Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

Tygrys amurski

Panthera tigris altaica

Tygrys Yardan uwielbia zabawy w deszczu. Patroluje swój wybieg, a gdy się zmęczy wyleguje się w słońcu. Tygrys amurski zwany też syberyjskim występuje w dolnym biegu rzeki Amur oraz na pograniczu rosyjsko-chińskim. To największy gatunek kotowatych. Samce ważą nawet 350kg. Tygrys syberyjski znosi mrozy poniżej -40st.C, świetnie pływa, wspina i wysoko skacze. Poluje na ssaki kopytne, ale też na zające i ryby. Jest samotnikiem, a w okresie rui łączy się w pary. Polowania, kłusownictwo i nielegalny handel spowodowały, że jest gatunkiem zagrożonym wyginięciem. Dziś szacuje się, że na wolności żyje 600 osobników. Tygrysy amurskie objęte są programem hodowlanym EEP. W ogrodach zoologicznych prowadzone są zajęcia edukacyjne, spacerzy z przewodnikiem, gry dydaktyczne, których tematyka pozwala zrozumieć młodzieży potrzebę ochrony szczytowych drapieżników, w tym pięknego tygrysa amurskiego.

Sierpień

Fot. Archiwum ZOO Bydgoszcz

Ogród Zoologiczny
w Bydgoszczy
zoo.bydgoszcz.com
Edukacja:

zoo.dydaktyka@myslecinek.pl

Współorganizatorzy

KUP BILET PL

Mihiderka
Kuchnia Rozrywki

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

Tapir malajski

Tapirus indicus

Jedyny przedstawiciel tego gatunku w polskich ogrodach zoologicznych, podczas gdy w Europie mieszka ich tylko 24. Występuje w południowoschodniej Azji (Birna, Tajlandia, Malezja, Sumatra). Osiąga długość do 2,5 metra i może ważyć nawet 320 kg. Zamieszkuje wilgotne gęste lasy równikowe i monsunowe. Żywi się wyłącznie roślinnością. Żeruje o zmierzchu i nocą. Świetnie pływa. Głównym zagrożeniem dla tego gatunku jest nielegalne wycinanie lasów, przez co populacja tapirów spadła o ponad 50%. Niestety tapir jest obiektem polowań a jego mięso jest dostępne na targach i kupowane, jako rarytas. Żywe osobniki są łapane do lokalnych ogrodów zoologicznych. Jak stwierdzono w naturze żyje około 2500 dorosłych osobników. Dziś populacja tapirów malajskich jest pod ścisłą ochroną m. in. Malezyjskiego Departamentu Przyrody i Parków Narodowych. W celu ustabilizowania i powiększenia tej liczby, tworzone są rezerwaty.

Wrzesień

Fot. Katarzyna Abiewska

Współorganizatorzy

ZOO Płock Sp. z o.o.
www.zoo.plock.pl
 Edukacja:
 tel.: 24 366 05 17

KUP BILET PL

Mihiderka®
 Kuchnia Kulinarna

Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Żubr

Bison bonasus

Żubr odznacza się masywną budową ciała o długości 240 -350 cm, wysokości w kłębie do 200 cm i masie 600-1000 kg. Ogon ma długość 50 -80 cm. Samce są większe od samic. Żubry ocalały dzięki ludziom troszczącym się o ich byt i przeżycie. Ich liczba zmalała do kilkunastu osobników w wyniku polowań i kłusownictwa. Odbudowa populacji przy tak małej ilości osobników spowodowała, że zwierzęta te są mocno spokrewnione, co obniża odporność na choroby. Według IUCN żubr z gatunku narażonego na wyginięcie zyskał miano gatunku bliskiego zagrożeniu. Polsce żyje w sumie 2316 żubrów, a stan populacji ogólnoswiatowej na koniec 2020 r. to 9111 osobników. Żubr chroniony jest przepisami prawa. Działania wielu nadleśnictw, parków narodowych, ogrodów zoologicznych mają na celu ocalenie gatunku poprzez tworzenie nowych stad oraz ochronę. Instytucją, która szerzy wiedzę na temat żubrów jest Stowarzyszenie Miłośników Żubrów.

Październik

Fot. Archiwum ZOO Charlotta

www.zoo.charlotta.pl
Edukacja:
rezerwacja@charlotta.pl

Współorganizatorzy

Miłhiderka
Kuchnia Kulinarna

Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

Pantera śnieżna

Panthera uncia

Pantery śnieżne to drapieżniki gór Altaju. Najczęściej spotkać je można w otwartych lasach iglastych oraz na półpustynnych, skalistych łąkach. Osiągają długość 1-1,3 m (bez ogona) i masę 25-75 kg. Są doskonale przystosowane do trudnych warunków klimatycznych – posiadają grube futro, które zapewnia im ochronę przed chłodem oraz odpowiedni kamuflaż. Ich charakterystyczną cechą jest długi, puszysty ogon, który ułatwia im zachowanie równowagi podczas górskich wspinaczek i skoków oraz pomaga chronić się przed mroźnym wiatrem. Są aktywne w ciągu dnia i o zmierzchu. Prowadzą samotniczy tryb życia – w pary łączą się tylko na okres rozrodczy. Populacja tego gatunku odznacza się tendencją spadkową (IUCN, listopad 2016), jego liczebność szacowana jest na 2 710 – 3 386 osobników. Wśród głównych zagrożeń są: utrata i fragmentacja siedlisk, zmniejszenie bazy pokarmowej, kłusownictwo, zmiany klimatu, wojny i konflikty militarne.

Listopad

Fot. Wojciech Bielawicz

Współorganizatorzy

www.slaskiezoo.pl
Edukacja:
dydaktyka@slaskiezoo.pl

Mihiderka
Kuchnia Kulinarna

Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Grudzień

Fot. Marcin Jezierski

Kanczyl jawański – myszojeleń

Tragulus javanicus

Mały kanczyl, populamie zwany „myszojeleniem”, przyszedł na świat 2 grudnia 2021 r. To pierwszy potomek Lindy i Arnolda – pary kanczylu jawańskiego z Warszawskiego ZOO.

Zwierzęta te zalicza się do najmniejszych ssaków kopytnych świata. Dorosłe osobniki ważą zaledwie 1,5 – 2 kg, a ich kończyny są bliskie średnicy ołówka. Kanczyle do obrony mogą użyć swoich ostrych, wystających kłów, odgłosów przypominających płacz, a także szybko tupią racicami o ziemię, co brzmi jak dźwięk werbla. Są płochliwe i prowadzą głównie nocny tryb życia, więc nietatwo je obserwować.

Zagrożeniami dla tego gatunku są: kłusownictwo, degradacja środowiska naturalnego w obliczu zmian klimatycznych, wycinka lasów i rozwój cywilizacji.

Ze względu na trudności zaobserwowania tych zwierząt w naturze posiadają one kategorię DD (Data Deficient) w Czerwonej Księdze IUCN zagrożonych gatunków.

Ogrody zoologiczne prowadzą dla kanczyla jawańskiego program hodowlany (EEP) mający zapewnić trwanie i rozwój jego populacji w ogrodach zoologicznych zrzeszonych w międzynarodowych organizacjach.

#chronimyGINACEgatunki

www.zoo.waw.pl

Edukacja:

edukacja@zoo.waw.pl

Współorganizatorzy

Mihiderka
Kuchnia Kulinarna

Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31